

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa S. K.
przeciwko H. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w T.
z dnia 5 lutego 2016 r., sygn. akt IV Pa (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

II. przyznaje adwokat J. W. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w T. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu kasacyjnym 2.700 zł (dwa tysiące siedemset) podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług.

III. nie obciąża powoda kosztami procesu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Dnia 5 lutego 2016 r. Sąd Okręgowy w T. oddalił apelację powoda S. K. od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie przeciwko H. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T. o zapłatę.

Sądy obu instancji uznały powództwo za bezzasadne. Po pierwsze, zauważyły, że pozwana nie jest następcą prawnym byłego pracodawcy powoda, w

związku z czym nie była legitymowana biernie do występowania w przedmiotowej sprawie. Ponadto za zasadny uznali podniesiony przez pozwaną w odpowiedzi na pozew zarzut przedawnienia. Zauważyły, że roszczenie powoda było wymagalne w 1982 r., co sprawiało, że zbędne było podejmowanie przez sądy z urzędu czynności celem ustalenia następcy prawnego pracodawcy powoda i wezwanie go do udziału w sprawie.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: art. 194 § 1 k.p.c. w zw. z art. 477 k.p.c.

Skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), ponieważ w toku postępowania apelacyjnego, jak również w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji i podejmowanych czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza, a w przypadku Sądu drugiej instancji - kontrolna tego sądu, których założenia i istota zostały wyjaśnione w uchwale Sądu Najwyższego mającej moc zasad prawnych - uchwała z 23 marca 1999 r., III CZP 59/98 (OSNC 1999 nr 7-8, poz. 124), Skarżący wskazał, że w przywołanej uchwale Sąd Najwyższy stwierdził, że zadaniem sądu drugiej instancji jest także korygowanie istotnych uchybień procesowych sądu pierwszej instancji, a nie ich sanowanie. W niniejszej sprawie Sąd drugiej instancji podzielił rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji, które to właśnie obarczone było istotnymi uchybieniami procesowymi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie dostarcza powodów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka dotyczy jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Kryterium oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga oceny podstaw skargi oraz ich uzasadnienia. Świadczy to o konieczności częściowo merytorycznej kontroli skargi już na etapie przedsądu (T. Ereciński, [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze, wyd. V, red. T. Ereciński). Oczywistą zasadność skargi bada się zatem w granicach wskazanych w niej zarzutów.

Zauważyć należy, że przepis art. 391 § 1 k.p.c., dotyczący postępowania przed sądem drugiej instancji, wyraźnie wyłącza stosowanie przepisów o przekształceniach podmiotowych zawartych w art. 194-196 i 198 k.p.c. Zakaz stosowania przed sądem drugiej instancji art. 194-196 i 198 k.p.c. obejmuje także wyłączenia stosowania art. 477 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 1999 r., III CKN 48/99, LEX nr 50726; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2001 r., I PKN 342/00, OSNP 2003 nr 1, poz. 15).

W postępowaniu apelacyjnym obowiązuje zasada niezmienności stron postępowania w stosunku do stanu, który istniał w chwili zamknięcia rozprawy przed sądem pierwszej instancji. Sąd drugiej instancji z uwagi na zakres swojej kognicji, określony art. 378 § 1 k.p.c., może jedynie ocenić prawidłowość wykładni i zastosowania przez sąd pierwszej instancji art. 194 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2010 r., I CSK 67/10, LEX nr 688666). Sam jednakże nie jest zobowiązany do wezwania osoby będącej pozwanym do wzięcia udziału w sprawie na podstawie art. 194 § 1 k.p.c. w zw. z art. 477 k.p.c. Nie można zatem skutecznie podnosić, że przepisy te zostały naruszone przez Sąd Odwoławczy.

Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw. Niemożliwe jest więc przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na okoliczności, które wykraczają poza podstawy tego środka zaskarżenia, a więc nie mogą być uwzględnione przy jego rozpoznaniu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2014 r., II PK 287/13, LEX nr 2008658). Związywanie granicami podstaw kasacyjnych oznacza powinność Sądu

Najwyższego merytorycznego rozpoznania jedynie tych zarzutów materialnoprawnych i procesowych, które zostały przytoczone przez skarżącego i są dopuszczalne w świetle art. 398³ k.p.c., a także niedopuszczalność poszukiwania i uwzględnienia przez Sąd Najwyższy z urzędu innych - występujących wprawdzie obiektywnie, lecz nie wytkniętych przez skarżącego - uchybień materialnoprawnych i procesowych, bez względu na ich ciężar i znaczenie dla wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2016 r., IV CSK 728/15, LEX nr 2111412). W rozpoznawanej sprawie oznaczało to konieczność rozważania naruszenia przez Sąd Okręgowy wyłącznie art. 194 § 1 k.p.c. w zw. z art. 477 k.p.c., które to przepisy, decyzją ustawodawcy, nie znajdują zastosowania w postępowaniu odwoławczym (art. 391 § 1 k.p.c.).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 8 pkt 5 w związku z § 15 ust. 1 pkt 2 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1801). O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 102 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.